

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 91/08-44

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. februára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Mesta Vysoké Tatry podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky, zastúpeného advokátom JUDr. A. B., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 20 ods. 4 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 a čl. 67 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 Európskej charty miestnej samosprávy rozhodnutím Správy katastra Poprad sp. zn. H - 11/97 zo 4. marca 2004, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 24 Sp 16/05 z 29. novembra 2005 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 SžoKS 21/06 z 3. mája 2007 a sťažnosť Mestského zastupiteľstva mesta Vysoké Tatry podľa čl. 127a Ústavy Slovenskej republiky, zastúpeného advokátom JUDr. A. B., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 20 ods. 4 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 a čl. 67 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 Európskej charty miestnej samosprávy rozhodnutím Správy katastra Poprad sp. zn. H - 11/97 zo 4. marca 2004, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 24 Sp 16/05 z 29. novembra 2005 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 SžoKS 21/06 z 3. mája 2007 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť Mesta Vysoké Tatry podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky v časti, ktorou namieta porušenie čl. 20 ods. 4 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 SžoKS 21/06 z 3. mája 2007, p r i j í m a na ďalšie konanie.

2. Vo zvyšnej časti sťažnosť Mesta Vysoké Tatry podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o d m i e t a .

3. Návrhu Mesta Vysoké Tatry na vydanie dočasného opatrenia n e v y h o v u j e .

4. Sťažnosť Mestského zastupiteľstva mesta Vysoké Tatry podľa čl. 127a Ústavy Slovenskej republiky v časti, ktorou namieta porušenie čl. 2 ods. 2 a čl. 67 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 Európskej charty miestnej samosprávy rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 SžoKS 21/06 z 3. mája 2007, p r i j í m a na ďalšie konanie.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosť Mestského zastupiteľstva mesta Vysoké Tatry podľa čl. 127a Ústavy Slovenskej republiky o d m i e t a .

6. Návrhu Mestského zastupiteľstva mesta Vysoké Tatry na vydanie dočasného opatrenia n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2007 doručená sťažnosť a na výzvu ústavného súdu z 30. januára 2008 faxovým podaním 14. februára 2008 (doplnená písomným podaním doručeným ústavnému súdu 15. februára 2008) doplnená sťažnosť Mesta Vysoké Tatry (ďalej len „sťažovateľ“) podľa čl. 127 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 20 ods. 4 a čl. 46 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 a čl. 67 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 5 Európskej charty miestnej samosprávy (ďalej len „Európska charta“) rozhodnutím Správy katastra Poprad (ďalej len „katastrálny úrad“) sp. zn. H - 11/97 zo 4. marca 2004, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 24 Sp 16/05 z 29. novembra 2005 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 SžoKS 21/06 z 3. mája 2007 a sťažnosť a jej doplnenie Mestského zastupiteľstva mesta Vysoké Tatry (ďalej len „mestské zastupiteľstvo“) podľa čl. 127a ústavy vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 20 ods. 4 a čl. 46 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 a čl. 67 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 5 Európskej charty rozhodnutím katastrálneho úradu sp. zn. H - 11/97 zo 4. marca 2004, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 24 Sp 16/05 z 29. novembra 2005 a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 SžoKS 21/06 z 3. mája 2007.

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že návrhom z 30. decembra 1997 sa Obec Štrba domáhala na katastrálnom úrade vydania rozhodnutia o zmene priebehu hranice medzi obcou Štrba a katastrálnym územím Štrba na jednej strane a obcou Starý Smokovec (v súčasnosti mesto Vysoké Tatry) a katastrálnym územím Štrbské Pleso na strane druhej. Obec Štrba podala uvedený návrh odvolávajúc sa na ustanovenie § 52 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“), podľa ktorého katastrálny úrad na návrh obce alebo obyvateľov obce v konaní rozhodne o zmene priebehu hranice obce alebo hranice katastrálneho územia (ďalej len „priebeh hranice“) vtedy, ak sa zmena priebehu hranice vykonala v rokoch 1948 až 1989 bez súhlasu obce alebo obyvateľov obce.

Dôvodmi na podanie uvedeného návrhu boli tvrdenia Obce Štrba, že časť jej katastrálneho územia bola odňatá v prospech sťažovateľa (v tom čase obec Vysoké Tatry) nariadením Slovenskej národnej rady č. 52/1947 Sb. n. SNR o utvorení obce Vysoké Tatry a o zaistení rozvoja tatranského kraja (ďalej len „nariadenie č. 52/1947“), z dôvodovej

správy ktorého vyplývalo, že sa tak stalo bez súhlasu Obce Štrba a jej obyvateľov. Následne z dôvodu viacerých nepresností a chýb v nariadení č. 52/1947 pri popise odčleňovaného územia (chybne uvedené parcelné čísla) prijala Slovenská národná rada zákon č. 3/1954 Sb. n. SNR o pôsobnosti, organizácii a o územnom obvode Mestského národného výboru vo Vysokých Tatrách (ďalej len „zákon č. 3/1954“) a na jeho vykonanie bolo prijaté nariadenie Zboru povereníkov č. 6/1954 Sb. n. SNR o podrobnom vymedzení územia obvodu Mestského národného výboru vo Vysokých Tatrách a jednotlivých obvodných národných výborov (ďalej len „nariadenie č. 6/1954“), ktorým podľa Obce Štrba bolo nanovo zadefinované územie odnímané Obci Štrba v prospech sťažovateľa, čo malo vyplývať aj zo skutočnosti, že ustanovením § 5 zákona č. 3/1954 bolo ako celok zrušené nariadenie č. 52/1947, pretože odporovalo tomuto zákonu. Navyše podľa tvrdení Obce Štrba § 1 bod 1 nariadenia č. 6/1954 odkazoval na prílohu č. 1 písm. D, kde mali byť taxatívne uvedené územia, ktoré aj po prijatí zákona č. 3/1954 a vykonávacieho nariadenia č. 6/1954 ostávali naďalej v katastrálnom území sťažovateľa a § 1 bod 2 nariadenia č. 6/1954 odkazoval na prílohu č. 2 tohto nariadenia, kde boli nanovo zadefinované územia odnímané Obci Štrba v prospech sťažovateľa.

Uvedené podľa Obce Štrba nasvedčovalo tomu, že je splnená aj ďalšia požiadavka v zmysle § 52 ods. 1 katastrálneho zákona, že k zmene priebehu hranice medzi obcou Štrba a katastrálnym územím Štrba na jednej strane a sťažovateľom a katastrálnym územím Štrbského Plesa na strane druhej došlo v rozhodnom období rokov 1948 – 1989.

V poradí prvé rozhodnutie katastrálneho úradu sp. zn. H - 11/97 z 19. júla 1998 (v napadnutom rozhodnutí katastrálneho úradu je uvedený dátum 19. august 1998, pozn.), ktorým katastrálny úrad vyhovel návrhu Obce Štrba, bolo na základe odvolania sťažovateľa zrušené pre nepreskúmateľnosť rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 S 51/98 z 30. septembra 1999 a vec bola vrátená katastrálnemu úradu na opätovné konanie a rozhodnutie. Aj v poradí druhé rozhodnutie katastrálneho úradu z 21. decembra 1999 bolo na základe odvolania sťažovateľa zrušené rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 S 13/00 z 23. októbra 2001, ktorý podľa tvrdení sťažovateľa v rozsudku konštatoval, že *„(...) k zmene katastrálnych území došlo ex lege účinnosťou nariadenia č. 52/1947 Sb. n. SNR a tiež zákona č. 3/1954 Zb., a preto je treba preskúmať rozdiel týchto území a vrátiť*

obci Štrba územia, o ktoré prišla až na základe zákona SNR č. 3/1954 Zb. a ktoré však sa nestali územím obce Vysoké Tatry účinnosťou nariadenia SNR č. 52/1947 Sb. n. SNR“.

Opätovným rozhodnutím z 13. mája 2001 (v napadnutom rozhodnutí katastrálneho úradu je uvedený dátum 13. máj 2002, pozn.) katastrálny úrad opäť vyhovel návrhu Obce Štrba, pričom toto rozhodnutie bolo znovu na základe odvolania sťažovateľa zrušené rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 S 113/02 zo 14. marca 2003 a vec bola opätovne vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie katastrálnemu úradu, pričom Krajský súd v Prešove uložil katastrálnemu úradu doplniť dokazovanie a ustáliť hranice medzi spornými územiami osobitne, tak ako ich určovalo nariadenie č. 52/1947 a zákon č. 3/1954 v znení ich vykonávacích predpisov. Súčasne mal Krajský súd v Prešove vysloviť právny názor, podľa ktorého „(...) obec Štrba sa môže domôcť v konaní len vydania takého rozhodnutia o zmene priebehu hranice, na ktoré sa nevzťahuje nariadenie SNR č. 52/1947 Zb.“.

Napokon v danej veci rozhodol katastrálny úrad napadnutým rozhodnutím sp. zn. H - 11/97 zo 4. marca 2004, ktorým vyhovel návrhu Obce Štrba o zmene priebehu hraníc medzi „*obcou Štrba a katastrálnym územím Štrba na jednej strane a obcou Vysoké Tatry (predtým Starý Smokovec) a katastrálnym územím Štrbské Pleso na druhej strane*“ .

Z napadnutého rozhodnutia katastrálneho úradu, ktoré je prílohou k sťažnostiam, vyplýva, že katastrálny úrad odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že na prinavrátanie územia Obci Štrba, ktoré jej bolo odňaté v prospech sťažovateľa, sú splnené obidve podmienky reštitučného ustanovenia § 52 ods. 1 katastrálneho zákona, a to, že sporné územia boli odňaté Obci Štrba bez jej súhlasu a bez súhlasu jej obyvateľov, čo malo nepochybne vyplývať aj z dôvodových správ k nariadeniu č. 52/1947 a k nariadeniu č. 6/1954 (pozri str. 7 a 8 napadnutého rozhodnutia), a tiež bola splnená podmienka, že k odňatiu sporného územia došlo v rozhodnom období rokov 1948 – 1989.

Podľa zistenia katastrálneho úradu bolo Obci Štrba územie odnímané celkovo trikrát, jednak na základe nariadenia č. 52/1947 (v grafickej prílohe napadnutého rozhodnutia vyznačené modrým šrafovaním) a jednak na základe zákona č. 3/1954 a jeho vykonávacieho nariadenia č. 6/1954 (červené šrafovanie) a napokon na základe porovnania aktuálneho stavu zakresleného v katastrálnej mape katastrálny úrad zistil, že Obci Štrba boli

v prospech sťažovateľa odňaté aj ďalšie územia „bez akéhokoľvek právneho základu“ (zelené šrafovanie a žlté vyfarbenie).

Porovnaním uvedených skutočností dospel katastrálny úrad k zisteniu, že v roku 1954 boli z územia obce Štrba vyčlenené opätovne tie pozemky, ktoré boli už raz odňaté v roku 1947 (v grafickej prílohe rozhodnutia - prekrytie modrého a červeného šrafovania), ako aj pozemky navyše (červené šrafovanie) a niektoré pozemky odňaté nariadením č. 52/1947 ostali aj po zrušení tohto nariadenia v zmysle prílohy č. 1 písm. D nariadenia č. 6/1954 naďalej územím sťažovateľa, takže ich nebolo potrebné opätovne odnímať zákonom č. 3/1954 a jeho vykonávacím nariadením č. 6/1954.

V súvislosti s právnym názorom Krajského súdu v Prešove týkajúceho sa vzťahu nariadenia č. 52/1947 a zákona č. 3/1954 spolu s jeho vykonávacím nariadením č. 6/1954 k oprávnenosti nároku Obce Štrba na vrátenie území odňatých jej podľa obidvoch uvedených predpisov katastrálny úrad konštatoval:

„Zákon č. 3/1954 Zb. vo svojom § 5 uvádza: zrušujú sa predpisy odporujúce tomuto zákonu, najmä nariadenie SNR č. 52/1947 Zb. o utvorení obce Vysoké Tatry a o zaistení rozvoja tatranského kraja.

Zákon č. 3/1954 Zb. teda nariadenie č. 52/1947 novelizoval ani ho nedoplnil. Naopak ho úplne zrušil, nakoľko mu svojím obsahom odporovalo. Opätovne, nanovo a odlišne v porovnaní s nariadením č. 52/1947 Zb. určil územie, ktoré sa vyčlenilo z územia obce Štrba.

Neobstojí teda názor, že treba obci Štrba vrátiť len územie odňaté naviac zákonom č. 3/1954 Zb. oproti nariadeniu č. 52/1947 Zb.. Takýto záver by bolo možné prijať vtedy, pokiaľ by bolo územie odňaté obci Štrba nariadením č. 52/1947 Zb. zaradené v prílohe č. 1 nariadenia č. 6/1954 Zb. pod písmenom D. Teda k územiu, ktoré naďalej aj po zrušení nariadenia č. 52/1947 Zb. tvorí kontinuálne územie Vysokých Tatier. Nakoľko tam však zaradené nie je a v § 1 nariadenia č. 6/1954 Zb. v nadväznosti s jeho prílohou č. 1 je explicitne stanovené, ktoré pozemky sa vyčleňujú z územia Štrby a začleňujú sa do územia Vysokých Tatier s účinnosťou od 17. 5. 1954, je zřejmé a nepochybné, že na základe zákon č. 3/1954 Zb. a nariadenia č. 6/1954 Zb. došlo k úplne novej a najmä samostatnej zmene hranice obce a k. ú. Štrba. Stalo sa tak v rozhodnom období.“

Proti uvedenému rozhodnutiu katastrálneho úradu sp. zn. H - 11/97 zo 4. marca 2004 podal sťažovateľ odvolanie z dôvodu, že podľa neho katastrálny úrad nerešpektoval právny názor Krajského súdu v Prešove vysloveného v skoršom rozhodnutí, podľa ktorého sa Obec Štrba môže domáhať iba vydania tých území, ktoré jej boli odňaté v rozhodnom období, t. j. na základe zákona č. 3/1954, nie však území, ktoré jej boli odňaté nariadením č. 52/1947. Sťažovateľ v podanom odvolaní vytýkal katastrálnemu úradu aj nesprávne právne posúdenie veci, pretože podľa jeho názoru boli nesprávne závery katastrálneho úradu o tom, že zákonom č. 3/1954 bolo zrušené nariadenie č. 52/1947, a teda, že zákonom č. 3/1954 a jeho vykonávacím nariadením č. 6/1954 bolo nanovo vyčlenené územie obce Štrba v prospech sťažovateľa, ale podľa názoru sťažovateľa bolo podstatné a potrebné skúmať dopad zákona č. 3/1954 na existujúci priebeh hranice k 1. januáru 1948 (začiatok plynutia rozhodného obdobia), t. j. na stav hranice vytvorenej nariadením č. 52/1947. Inými slovami, sťažovateľ tvrdil, že k zmene priebehu spornej hranice obce Štrba v zmysle § 52 ods. 1 katastrálneho zákona mohlo dôjsť iba v rámci územia obce Štrba, ktoré bolo jej súčasťou od 1. januára 1948 do 31. decembra 1989, pričom *„Ku dňu 01. 01. 1948 bola hranica obcí Štrba a Vysoké Tatry platne vymedzená podľa nariadenia SNR č. 52/1947 Sb., teda hranica medzi obcami Štrba a Vysoké Tatry, ktorá medzi nimi existovala ku dňu 01. 01. 1948 predstavuje hranicu, zmeny priebehu ktorej po 01. 01. 1948 mohli byť dôvodom pre uplatnenie reštitučného nároku“*. Jedným z dôvodov odvolania sťažovateľa bolo aj jeho tvrdenie, že napadnutým rozhodnutím katastrálny úrad porušil ustanovenie § 2d zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), podľa relevantnej časti ktorého *„Odo dňa vyhlásenia referenda, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb prezidenta Slovenskej republiky (...) nemožno až do ich vykonania rozhodnúť o územnej zmene (...)“*. Podľa tvrdení sťažovateľa v čase vydania napadnutého rozhodnutia neboli vykonané voľby prezidenta republiky, ktorých konanie bolo vyhlásené 8. januára 2004, ani vykonané referendum a voľby do Národnej rady Slovenskej republiky vyhlásené prezidentom Slovenskej republiky 4. februára 2004, a teda katastrálny úrad nebol oprávnený 4. marca 2004 rozhodnúť o územnej zmene.

O odvolaní sťažovateľa proti rozhodnutiu katastrálneho úradu rozhodoval krajský súd, ktorému bola vec prikázaná na konanie rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 2 NsSŽ 5/05 z 27. apríla 2005. Krajský súd v rozsahu odvolacích dôvodov preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia katastrálneho úradu podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku a rozsudkom sp. zn. 24 Sp 16/05 z 29. novembra 2005 rozhodnutie katastrálneho úradu sp. zn. H - 11/97 zo 4. marca 2004 potvrdil.

Krajský súd odobril právny názor katastrálneho úradu, že zákonom č. 3/1954 a jeho vykonávacím nariadením č. 6/1954 došlo k zrušeniu nariadenia č. 52/1947, a teda, že v roku 1954, t. j. v rozhodnom období, došlo nanovo k určaniu hraničnej čiary medzi obcou Štrba a sťažovateľom. Krajský súd konštatoval, že ak by malo platiť sťažovateľovo tvrdenie, že ku dňu účinnosti zákona č. 3/1954 mal platiť právny stav vytvorený nariadením č. 52/1947, tak potom by zákonodarca v prílohe č. 1 písmene D k nariadeniu č. 6/1954 neoznačil tieto pozemky za „*pozemky obcí*“, ale by ich označil minimálne ako „*bývalé*“ pozemky obcí, keďže boli odčlenené už nariadením č. 52/1947. V dôsledku týchto tvrdení, ako aj znenia § 5 zákona č. 3/1954 a znenia prílohy D k nariadeniu č. 6/1954 krajský súd zaujal názor, že „*účinnosťou zákona č. 3/1954 Sb. došlo k zrušeniu hranice stanovenej nariadením č. 52/1947 Sb. ex lege. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 3/1954 Sb. a nariadenia č. 6/1954 Sb nevyplýva, že by sa malo uskutočniť len doplnenie zmeny hranice určenej podľa nariadenia č. 52/1947 Sb. Naopak, zo znenia prílohy 1 k § 1 A, bod 5 a ad D možno vyvodiť, že hranica sa upravuje nanovo, ako by nariadenie č. 52/1947 Sb. ani nebolo prijaté. Celá hranica bola stanovená až zákonom č. 3/1954 Sb., t. j. súčinnosťou od 17. 05. 1954, teda v rozhodnom období, a preto sa vzťahuje na ňu § 52 katastrálneho zákona. Nič nemení na tom ani fakt, že zákon č. 3/1954 Sb. v § 6 ods. 2 dal možnosť, aby tie opatrenia, ktoré boli vykonané pred jeho účinnosťou, t. j. pred 17. 05. 1954 a boli urobené na jeho výkon, t. j. zákona č. 3/1954 Sb. boli považované za urobené podľa tohto zákona, z čoho možno vyvodiť, že zákonodarca zohľadňoval skutočnosť, že pozemky boli v prevažnej miere odčleňované rovnako, v rovnakom rozsahu, (okrem niektorých výnimiek) ako podľa nariadenia č. 52/1947 Sb. Pokiaľ by teda boli urobené opatrenia, ktoré by smerovali k vytvoreniu hranice inej, než akú určil zákon č. 3/1954 Sb. a nariadenie č. 6/1954 Sb., neboli by takéto opatrenia považované za opatrenia urobené na výkon zákona č. 3/1954 Sb.*

Aj z tejto skutočnosti možno vyvodit' záver, že hranica stanovená zákonom č. 3/1954 Sb. bola stanovená nanovo, bež zohľadnenia právneho stavu založeného nariadením č. 52/1947 Sb.“.

V súvislosti s námietkou sťažovateľa, že katastrálny úrad pri vydávaní napadnutého rozhodnutia nerešpektoval právny názor Krajského súdu v Prešove, krajský súd konštatoval: *„V rámci konania súdu podľa V. časti O. s. p. súd posudzuje zákonnosť samostatného rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach podaného opravného prostriedku. Pre súd nevyplýva viazanosť s vysloveným právnym názorom súdu toho istého stupňa po prikázaní veci inému súdu po vylúčení sudcov, ako sa stalo v predmetnej veci. Súd pri rozhodovaní je viazaný len vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu (...) Sudca pri rozhodovaní sa spravuje Ústavou SR, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami (...) a zákonmi a tieto vykladá a rozhoduje podľa svojho najlepšieho presvedčenia, nezávisle a nestranne. (...) V danom prípade súd dospel k záveru, že správny orgán rozhodol v súlade so zákonom (...).“*

S odvolacou námietkou sťažovateľa o porušení § 2d zákona o obecnom zriadení sa krajský súd vysporiadal nasledovne: *„Pokiaľ citované ustanovenie tohto zákona uvádza územné zmeny obce, jedná sa o také zmeny obce, na ktoré sa vzťahuje jeho ustanovenie § 2a, ktoré hovorí o zlučovaní a rozdeľovaní obce a na ustanovenie § 2 ods. 3, 4 tohto zákona, ktoré hovorí o zriadení, znížení, rozdelení obcí nariadením vlády alebo o inej územnej zmene obce ako v ods. 3. Pokiaľ sa jedná o konanie správneho orgánu, jedná sa o katastrálne konanie podľa § 52 katastrálneho zákona, v ktorom nejde o zlúčenie, či rozdelenie obcí, resp. ich zriadenie alebo zrušenie na základe rozhodnutia vlády alebo hlasovania obyvateľstva. Jedná sa o reštitučné konanie, na ktoré sa nevzťahuje ustanovenie § 2d zákona č. 369/1990 Zb. (...).“*

Rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 24 Sp 16/05 z 29. novembra 2005 bolo na základe odvolania sťažovateľa rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 SžoKS 21/06 z 3. mája 2007 ako vecne správne a zákonné potvrdené.

Podľa tvrdení sťažovateľa a mestského zastupiteľstva rozhodnutím katastrálneho úradu, krajského súdu, ako aj rozhodnutím najvyššieho súdu boli porušené nimi označené

základné práva (sťažnosť podľa čl. 127 ústavy, pozri čl. II bod 1 tohto rozhodnutia) a tiež malo byť nimi neústavne zasiahnuté do vecí územnej samosprávy (sťažnosť podľa čl. 127a ústavy, pozri čl. II bod 2 tohto rozhodnutia).

K namietanému porušeniu základného práva na spravodlivé súdne konanie malo podľa sťažovateľa dôjsť tým, že napadnutými rozhodnutiami mu boli právoplatne odňaté územia v prospech Obce Štrba aj napriek tomu, že podľa jeho tvrdenia neboli na vydanie takéhoto rozhodnutia splnené zákonné podmienky ustanovené v § 52 ods. 1 katastrálneho zákona, t. j. napadnuté orgány štátnej moci rozhodli podľa sťažovateľa na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa jeho názoru nebola splnená podmienka, že odnímané územia boli pôvodne odňaté Obci Štrba bez súhlasu jej obyvateľov, a tiež nebola splnená podmienka, že k pôvodnému odňatiu sporných území došlo v rozhodnom období rokov 1948 – 1989.

Sťažovateľ v sťažnosti podľa čl. 127 ústavy namietal aj porušenie základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 4 ústavy, porušenie ktorého zdôvodnil nasledovne:

„Rozhodnutiami (...) bolo vlastne vyvlastnené a nútene obmedzené naše vlastnícke právo bez náhrady.

Uvedenými rozhodnutiami mesto Vysoké Tatry prišlo o veľkú časť svojho územia, ktoré sme budovali a rozvíjali, a to bez náhrady.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy ústavný súd vyslovil, že napadnutými rozhodnutiami katastrálneho úradu, krajského súdu a najvyššieho súdu boli porušené jeho základné práva zaručené v čl. 20 ods. 4 a čl. 46 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, že bol porušený čl. 2 ods. 2 a čl. 67 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 5 Európskej charty, ďalej žiada, aby ústavný súd zrušil uvedené rozhodnutia katastrálneho úradu, krajského súdu a najvyššieho súdu a aby mu priznal úhradu trov právneho zastúpenia.

Neústavný zásah do vecí územnej samosprávy mestské zastupiteľstvo odôvodnilo tým, že napadnuté rozhodnutia, ktorými bolo rozhodnuté o územnej zmene sťažovateľa, boli

vydané bez toho, aby sa k tejto územnej zmene vyjadril sťažovateľ, jeho zástupcovia alebo jeho obyvatelia, čím príslušné orgány konali v rozpore s ustanovením § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky účinnom v rozhodnom čase, ako aj v rozpore s § 11 ods. 1 písm. a) zákona o obecnom zriadení, čím malo v konečnom dôsledku podľa mestského zastupiteľstva dôjsť k porušeniu čl. 5 Európskej charty a čl. 67 ods. 1 a 3 ústavy. Z pôvodnej sťažnosti vyplýva: „Akýkoľvek zásah do územnej celistvosti obce je zásahom do obecnej samosprávy.“

Mestské zastupiteľstvo žiada, aby v konaní podľa čl. 127a ústavy ústavný súd vyslovil, že napadnutými rozhodnutiami katastrálneho úradu, krajského súdu a najvyššieho súdu boli porušené jeho základné práva zaručené v čl. 20 ods. 4 a čl. 46 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, že bol porušený čl. 2 ods. 2 a čl. 67 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 5 Európskej charty, ďalej žiada, aby ústavný súd zrušil označené rozhodnutia katastrálneho úradu, krajského súdu a najvyššieho súdu a aby mu priznal úhradu trov právneho zastúpenia.

Súčasne sťažovateľ, ako aj mestské zastupiteľstvo žiadali, aby tak v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, ako aj v konaní o sťažnosti podľa čl. 127a ústavy ústavný súd dočasným opatrením pozastavil vykonateľnosť označených rozhodnutí katastrálneho úradu, krajského súdu a najvyššieho súdu, a to do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu v danej veci.

II.

1. Sťažnosť podľa čl. 127 ústavy

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1.1 Predmetom sťažnosti sťažovateľa podľa čl. 127 ústavy je v prvom rade tvrdenie o porušení jeho práva na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ústavy a v čl. 6 dohovoru, ako aj základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 4 ústavy rozhodnutím katastrálneho úradu sp. zn. H - 11/97 zo 4. marca 2004, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 24 Sp 16/05 z 29. novembra 2005 a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 SžoKS 21/06 z 3. mája 2007.

a) Pokiaľ ide o sťažovateľom napadnuté rozhodnutie katastrálneho úradu a krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd v danom prípade nemá právomoc preskúmať tieto rozhodnutia, pretože postup a rozhodnutie katastrálneho úradu a krajského súdu preskúmal už na základe opravného prostriedku sťažovateľa v odvolacom konaní najvyšší súd.

Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu k napadnutým rozhodnutiam katastrálneho úradu a krajského súdu) odmietnuť pre nedostatok právomoci

ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, tak ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

b) V súvislosti s napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 SžoKS 21/06 z 3. mája 2007 podstata námietok sťažovateľa týkajúcich sa porušenia práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v jeho tvrdení o nesprávnom právnom posúdení veci najvyšším súdom pokiaľ ide o splnenie podmienok navrátenia sporných území požadovaných § 52 ods. 1 katastrálneho zákona. Predmetom sťažnosti sťažovateľa podľa čl. 127 ods. 1 ústavy bolo aj jeho tvrdenie, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 20 ods. 4 ústavy.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia čl. 20 ods. 4 a čl. 46 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru spĺňa všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom predpísané v § 20 zákona o ústavnom súde, ako aj osobitné náležitosti, ktoré sú pre konanie o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb ustanovené v § 50 citovaného zákona, a pretože nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, rozhodol o jej prijatí v tejto časti na ďalšie konanie, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

1.2 V konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy sťažovateľ namietal, že označenými rozhodnutiami katastrálneho úradu, krajského súdu a najvyššieho súdu bol porušený aj čl. 2 ods. 2 a čl. 67 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 5 Európskej charty.

V uvedenej súvislosti ústavný súd pripomína, že predmetom konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je rozhodovanie o porušení základných práv a slobôd upravených v druhej hlave ústavy, a nie aj o porušení tých článkov ústavy a medzinárodných dohovorov, ktoré síce vytvárajú právny základ ochrany základných práv a slobôd upravených v najmä v druhej hlave ústavy, ale o ich porušení je ústavný súd oprávnený rozhodovať v iných druhoch konania (II. ÚS 234/03, II. ÚS 22/07).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol túto časť sťažnosti podľa čl. 127 ústavy pre zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), tak ako to je uvedené v bode 2 výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Navyše treba poznamenať, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľa, ktorý je v tomto prípade zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Preto v danej veci ústavný súd rozhodoval o porušení iba tých práv (čl. 20 ods. 4, čl. 46 ústavy a čl. 6 dohovoru) a v súvislosti s tými rozhodnutiami (označené rozhodnutie katastrálneho úradu, krajského súdu a najvyššieho súdu), ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení iných práv a článkov ústavy (napr. čl. 20 ods. 1, čl. 64, čl. 64a, čl. 65, čl. 66 a pod.) a inými rozhodnutiami (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 NsSŽ 5/05 z 27. apríla 2005), ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, treba podľa názoru ústavného súdu považovať iba za súčasť jeho argumentácie (napr. III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07).

1.3 Pokiaľ ide o návrh sťažovateľa vydať dočasné opatrenie o pozastavení vykonateľnosti rozhodnutia katastrálneho úradu sp. zn. H - 11/97 zo 4. marca 2004 a rozsudku krajského súdu sp. zn. 24 Sp 16/05 z 29. novembra 2005, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť sťažovateľa voči týmto rozhodnutiam bola odmietnutá podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, je bez právneho dôvodu zaoberať sa opodstatnenosťou tohto návrhu.

V súvislosti s návrhom sťažovateľa vydať dočasné opatrenie, ktorým by sa odložila vykonateľnosť rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 SžoKS 21/06 z 3. mája 2007, ústavný súd poznamenáva, že podanie sťažnosti ústavnému súdu samo osebe nie je dôvodom na odloženie vykonateľnosti rozhodnutia podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Keďže v danom prípade dôvody odloženia výkonu rozhodnutia nespĺňali podmienky ustanovené v § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože výkon napadnutého rozhodnutia by podľa názoru ústavného súdu neznamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, ale ekvivalentnú ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti tohto rozhodnutia,

ústavný súd tomuto návrhu nevyhovel, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto uznesenia.

2. Sťažnosť podľa čl. 127a ústavy

Podľa čl. 127a ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach orgánov územnej samosprávy proti neústavnému alebo nezákonnému rozhodnutiu alebo inému neústavnému alebo nezákonnému zásahu do vecí územnej samosprávy, ak o jej ochrane nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127a ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti orgánu územnej samosprávy, vysloví, v čom spočíva neústavné alebo nezákonné rozhodnutie alebo neústavný alebo nezákonný zásah do vecí územnej samosprávy, aký ústavný zákon alebo zákon bol porušený a akým rozhodnutím alebo zásahom toto porušenie nastalo. Ústavný súd napadnuté rozhodnutie zruší, alebo ak porušenie práva spočívalo v inom zásahu, než je rozhodnutie, zakáže pokračovať v porušovaní práva a prikáže, ak je to možné, aby sa obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 69 ods. 1 písm. a) ústavy sa obecné (v danom prípade mestské) zastupiteľstvo považuje za orgán obce (mesta).

2.1 Predmetom konania o sťažnosti mestského zastupiteľstva podľa čl. 127a ústavy je jeho tvrdenie, že napadnutými rozhodnutiami došlo k neústavnému zásahu do vecí územnej samosprávy z dôvodu, že sťažovateľovi boli odňaté územia bez jeho súhlasu a bez súhlasu jeho obyvateľov, v dôsledku čoho malo podľa mestského zastupiteľstva dôjsť k porušeniu čl. 2 ods. 2 a čl. 67 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 5 Európskej charty.

a) Pokiaľ ide o mestským zastupiteľstvom napádané rozhodnutie katastrálneho úradu a krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127a ods. 1 ústavy, ústavný súd v danom prípade nemá právomoc preskúmať tieto rozhodnutia, pretože postup a rozhodnutie katastrálneho úradu

a krajského súdu preskúmal už na základe opravného prostriedku sťažovateľa v odvolacom konaní najvyšší súd.

Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu k napadnutým rozhodnutiam katastrálneho úradu a krajského súdu) odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, tak ako to je uvedené v bode 5 výrokovej časti tohto rozhodnutia.

b) V súvislosti s napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 SžoKS 21/06 z 3. mája 2007 ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že sťažnosť mestského zastupiteľstva v časti namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 a čl. 67 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 5 Európskej charty spĺňa všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom predpísané v § 20 zákona o ústavnom súde, ako aj osobitné náležitosti, ktoré sú pre konanie o sťažnostiach orgánov územnej samosprávy ustanovené v § 58 citovaného zákona, a pretože nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, rozhodol o jej prijatí v tejto časti na ďalšie konanie, tak ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

2.2 V konaní o sťažnosti podľa čl. 127a ústavy mestské zastupiteľstvo namietalo, že označenými rozhodnutiami katastrálneho úradu, krajského súdu a najvyššieho súdu boli porušené aj „*jeho základné práva*“ zaručené v čl. 20 ods. 4 a čl. 46 ústavy a v čl. 6 dohovoru.

V uvedenej súvislosti ústavný súd pripomína, že predmetom konania o sťažnosti podľa čl. 127a ods. 1 ústavy je rozhodovanie o neústavnom alebo nezákonnom zásahu do vecí územnej samosprávy, a nie aj o porušení základných práv a slobôd upravených najmä v druhej hlave ústavy a ratifikovaných medzinárodných dohovoroch, o porušení ktorých je ústavný súd oprávnený rozhodovať v iných druhoch konania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol túto časť sťažnosti podľa čl. 127a ústavy pre jej zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), tak ako to je uvedené v bode 5 výrokovej časti tohto rozhodnutia.

2.3 Pokiaľ ide o návrh mestského zastupiteľstva vydať dočasné opatrenie o pozastavení vykonateľnosti rozhodnutia katastrálneho úradu sp. zn. H - 11/97 zo 4. marca 2004 a rozsudku krajského súdu sp. zn. 24 Sp 16/05 z 29. novembra 2005, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť sťažovateľa podľa čl. 127a ústavy proti týmto rozhodnutiam bola odmietnutá podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, je bez právneho dôvodu zaoberať sa opodstatnenosťou tohto návrhu.

V súvislosti s návrhom mestského zastupiteľstva vydať dočasné opatrenie, ktorým by sa odložila vykonateľnosť rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 SžoKS 21/06 z 3. mája 2007, ústavný súd poznamenáva, že podanie sťažnosti ústavnému súdu samo osebe nie je dôvodom na odloženie vykonateľnosti rozhodnutia podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Keďže v danom prípade dôvody odloženia výkonu rozhodnutia nespĺňali podmienky ustanovené v § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože výkon napadnutého rozhodnutia by podľa názoru ústavného súdu neznamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, ale ekvivalentnú ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti tohto rozhodnutia, ústavný súd tomuto návrhu nevyhovel, tak ako to je uvedené v bode 6 výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. februára 2008